

Utbildningsdepartementet
u.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande angående Ny myndighetsstruktur för finansiering av forskning och innovation, och Statlig forskningsfinansiering, (SOU 2023:59) respektive SOU 2023:19)

Sammanfattning

Skogsstyrelsen som sektorsmyndighet med ansvar för att uppfylla de skogspolitiska målen har inget myndighetsuppdrag att finansiera forskning, men verksamheten är beroende av en fungerande högkvalitativ och behovsanpassad forskning. Skogsstyrelsen ser därför positivt på att en översyn görs för att säkerställa en effektiv och ändamålsenlig struktur för statlig forskningsfinansiering. Det framlagda förslaget med tre myndigheter med tydligt olika uppgifter och funktioner är väl motiverat utifrån problembeskrivning och syftet med förslagen. Vi anser dock att det saknas en riskanalys och en mer genomarbetad konsekvensbeskrivning av förslagen. Vi vill även poängtera vikten av att det i övergången till den nya strukturen säkerställs att det inte blir avbrott eller osäkerhet i långsiktiga infrastruktuursatsningar såsom långsiktig miljöövervakning. Med den utgångspunkten har Skogsstyrelsen följande synpunkter.

Specifika synpunkter

Skogsstyrelsen vill betona vikten av att det fortsatt behöver finnas möjlighet för myndigheter att ge stöd till verksamhetsnära forskning inom ramen för den struktur som föreslås genom föreslagna beredningsprocesser. Skogsstyrelsen har goda erfarenheter av samarbetet med berörda forskningsfinansierande myndigheter i den nuvarande strukturen. Vi ser det därför som angeläget att i rollen som sektorsmyndighet få medverka och stödja processer rörande prioritering av forskningsområden och beredningsprocesser. Förslaget får inte innebära att ofta små, men verksamhetskritiska forskningsområden, inte får de resurser som krävs för att utvecklas.

Skogsstyrelsen efterlyser en mer genomgripande riskanalys och konsekvensbeskrivning av förslaget. Det gäller särskilt förslaget att Myndigheten för strategisk forskning övertar den verksamhetsnära forskning som idag finansieras av olika myndigheter med andra huvuduppdrag än forskningsfinansiering. I beredningsprocesser för identifiering av forskningsbehov och vid utvärdering av forskningsansökningar för framför

allt tillämpad forskning, är det viktigt det finns en dialog och anknytning till de verksamhetsfält som berörs.

Det är viktigt att den ökade effektivitet som eftersträvas och effekten på resursprioriteringar för olika ämnesområden utvärderas kontinuerligt. Utredningen förutsätter att en stor samlad organisation är effektivare och bättre kan identifiera och prioritera forskningsbehov. Utredningen har pekat på bättre samordningsmöjligheter exempelvis när det gäller utlysningar och ansökningsprocesser. Skogsstyrelsen noterar samtidigt att stora organisationer kan skapa ökad byråkratisk överbyggnad med ökade administrativa kostnader som följd och att beslutsfattande sker längre ifrån verksamhet. Utredningen lyfter fram fördelar med en ökad centralisering och ökad politisk styrning, men saknar en redogörelse för vilka möjliga negativa konsekvenser detta kan medföra. Forskarutbildning och kompetensförsörjning av akademi och omgivande samhälle: Skogsstyrelsen ser positivt på förslaget att råden ska finansiera hela forskarutbildningstiden och att det ska vara möjligt att söka medel för utveckling av utbildningar. Det är viktigt att förutsättningarna för forskarutbildning förbättras med den föreslagna finansieringsstrukturen. Utredningen berör frågor om forskningsanknuten utbildning och livslångt lärande, men saknar tydliga skrivningar angående hur rekryteringsbehovet av forskarutbildade personer i näringsliv och myndigheter ska mötas. Inom ramen för det fortsatta arbetet behöver den frågan adresseras så att det blir tydligt hur samhällets behov av kompetensförsörjning av forskarutbildade personer ska säkerställas.

I övergången till den nya strukturen behöver det säkerställas att det inte blir avbrott eller osäkerhet i långsiktiga infrastruktursatsningar såsom långsiktig miljöövervakning. Det är även viktigt att insatser görs för att minska osäkerheten när det gäller hur forskningsfinansieringen ska se ut och fungera för att rekrytering till forskarutbildning inte ska påverkas negativt.

Skogsstyrelsen finansierar ingen egen forskning, men är starkt beroende av en fungerande skoglig forskning i vid bemärkelse för framtagande av resultat inom framför allt tillämpad forskning samt kompetensförsörjning när det gäller grundutbildning och forskarutbildning. För myndighetens verksamhet är det därför av intresse att strukturen för forskningsfinansiering är effektiv och ändamålsenlig och fortsatt skapar förutsättningar för innovativ, högkvalitativ och behovsanpassad forskning.

I detta ärende har Herman Sundqvist, generaldirektör, beslutat och Tommy Mörling, skogsskötselspecialist, varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också Staffan Norin, avdelningschef, Dan Rydberg,

enhetschef, Göran Rune, skogsskötselspecialist, och David Ståhlberg, utredare, deltagit.

Herman Sundqvist

Tommy Mörling

Kopia till
Göran Rune
David Ståhlberg